

Univerzita Karlova v Praze

ZÁZNAM O PRŮBĚHU OBHAJOBY

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Jazykový a slohový rozbor vybraného textu (množiny textů)

Jazyk práce: český

Student: Michaela Šnajdrová

Fakulta: Pedagogická

Studijní program: Specializace v pedagogice – český jazyk – základy společenských věd

Vedoucí / školitel: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.

Oponent(i): PhDr. Olga Palkosková, Ph.D.

Předseda komise: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Členové komise: PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D.

PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Datum obhajoby: 4. září 2014

Průběh obhajoby:

Autorka zpracovala texty věnované cestování s králíky, provedla rozboru po jednotlivých rovinách a závěry. Provedla rozbor pragmatický, stylistický, syntaktický, lexikologický, morfologický a foneticko-fonologický.

V každé kapitole definovala disciplínu a ukázala na textu některé jazykové jevy. Seznámila komisi se svými zjištěními a závěry.

Vedoucí práce

Michaela Šnajdrová vypracovala svou bakalářskou práci formou komplexního jazykového rozboru vhodně zvoleného textu. V rozboru postupovala standardně. Syntaktickou analýzu a fonetický rozbor vypracovala kvalitně, v oblasti morfologie a slovtvorby se dopustila několika chyb (např. text obsahuje čtyři pomnožná jména, ne jen dvě; u analogicky tvořených slovesných adjektiv je uveden jednou sufix *-ní*

a jednou –eni; až v dané větě není spojka, nýbrž částice). V lexikálním rozboru vzbuzuje rozpaky zejména dělení slov podle útvarové příslušnosti a slohového příznaku: autorčino hodnocení se u mnoha slov rozchází s údaji uvedenými ve SSČ (např. *uždibovat, ušák, pár, sem tam, leč*) a nespisovnost autorce patrně splývá s expresivitou, ba ojedinele i s metaforičností. Zkratky patří spíše do slovotvorby než po bok frazémům a než pod nadpis „Časový příznak“. Pravopisný rozbor je mimořádně zanedbaný: autorka neodhalila řadu pravopisných chyb v textu a nepozastavila se nad nadužíváním pomlček. Slohový rozbor je v autorčině podání primitivní, o stylové oblasti prakticky odborné autorka neuvažuje (ačkoli v textu správně identifikuje výkladový postup jako dominantní), v žánrovém zařazení textu mezi reportáže se naprosto mylí, rovněž vyprávění analyzovaný text ve skutečnosti vůbec neobsahuje.

Práce je vhodně členěna a je psána objektivním odborným stylem. Obsahuje pět chyb v kongruenci a cca dvacet chyb interpunkčních – prakticky ve všech případech jde o nepatřičné čárky před spojkami *a, než* a *nebo*. Soustavně autorka práce chybí i v psaní lomítka (odděluje ho mezerou z jedné strany) a používá nesprávné koncové uvozovky. Styl práce je jednoduchý, místy poněkud plochý, několik nepřesných formulací působí rušivě (např. *Předložky se nacházejí v rozebíraném textu velmi často, a to jak ve své původní formě (...), s. 32; Existuje pravopis lexikální, kde se zkoumají jednotlivá slova (...), s. 39*).

Komplexní jazykový rozbor textu není obvyklou formou bakalářské práce, ale podle mého názoru jde o formu, která je pro absolventa bakalářského studia užitečná. Analýza M. Šnajdrové je ve většině exaktních oblastí solidní, v interpretaci spíše slabá.

Připomínky vedoucího práce

4.1	Na základě čeho jste přiřazovala lexikálním jednotkám uváděné příznaky (např. archaický, nespisovný, frekventovaný)? Použila jste k tomu nějaké slovníky – které?
4.2	Vysvětlete vztah mezi funkční morfologií, formální morfologií a morfematičkou.
4.3	Proč o autorce rozebíraného textu píšete soustavně v mužském rodě?
4.4	Odkud analyzovaný text pochází? Může znalost jeho původního umístění ovlivnit jeho pragmatický a/nebo stylistický rozbor?
4.5	Vysvětlete rozdíl mezi gramatikou a pravopisem.

Reakce autorky

Autorka slovníky používala jen zběžně.

Funkční morfologie se týká tvarů slov a jejich fungování ve větě. Formální morfologie se zabývá tvorbou tvarů. Morfematika se týká výstavby tvaru slova.

O autorce textu píše M. Šnajdrová v mužském rodě, protože chtěla být neutrální. Text je uveden ze stránky, kde je i zamlčeno jméno autorky.

Text pochází z internetové stránky pro chovatele králíků, týká se cestování. Text byl umístěn na internetu, autorka nereflektovala typ stránek. Dr. Chejnová upozornila na presupozice a implikatury.

Gramatika je soustava pravidel, která vznikala přirozeně v procesu komunikace, pravopis je soustava vytvořená uměle.

Oponent práce

Není zřejmý důvod předřazení pragmatického rozboru před všechny ostatní (vždyť pragmatika využívá i poznatků všech následujících rozborů. Ty nejsou v této kapitole zohledněny). Syntax souvětí předchází syntaxi věty (logičtější by byl postup opačný). Str. 29 – chybí zmínka o duálu. Str.31 – chybí pojednání o spojitelnosti předložek s několika pády a o problematice spojitelnosti nominativu s pády.

Opakování slov (např. str. 8, 28, 45, 46). Str.43 – různá délka souvětí není podstatou vytváření celistvějšího dojmu textu. Str. 44 – v textu autorka píše o autorovi, ve druhém odstavci se však dovídáme, že se jedná o autorku. Str.45 – závěr druhého odstavce je formulován velmi neobratně – snad pro zvýšení sympatií.

Dotazy a připomínky oponenta práce

4.1	Aplikujte závěry jednotlivých rozborů z hlediska pragmatiky.
4.2	Str. 20 – na základě čeho hodnotíte frekvenci slov v textu?
4.3	Jakými prostředky autor může dosáhnout <u>celistvosti</u> textu?

Reakce autorky

Pragmatické aspekty autorka nebyla schopna postihnout.

Frekvenci brala autorka odhadem, nesrovnávala se slovníky, ani nepočítala v rámci textu.

Autorka uvedla jako prostředky celistvosti konektory, opakování, ovšem vymezení bylo nedostatečné.

Diskuse

Předseda komise položil otázku, která relační adjektiva jsou v textu stupňovaná. Nad textem se ukázalo, že šlo o špatné řazení adjektiva a chybu ve stylizaci.

Dr. Chejnová položila otázku, co je to změna vyprávěče. Šlo o změnu autorské perspektivy.

Dr. Janovec položil otázku, jak se projevuje v textu vyprávěcí postup. Bylo to v pasážích, v nichž autorka uvedla příběhy ze života.

Reakce autorky

Autorka po celou dobu prokazovala neorientovanost v problematice a hluboké neznalosti. Příprava obhajoby nebyla dostačující.

Výsledek obhajoby: NEPROSPĚLA

PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

[jméno předsedy]